

Redovisning av energi- och klimatrådgivningen i Österåkers kommun 2019

Ring rådgivarna 08 - 29 11 29
www.energiradgivningen.se

Projektledare	Eva Jernnäs
Datum	2020-XX-XX
Ärendenr	KS 2017/0359

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	2
Lokala mål och resultat 2019	3
Känd och erkänd	4
Spridning och kommunikation.....	4
Kompetensutveckling.....	4
Budget och ekonomiskt utfall	4
Avvikelser lokalt i måluppfyllelse och/eller genomförande	4
Aktiviteter och utfall inom EKR-samarbetet i Stockholmsregionen.....	5
Informationskvällar om solel och Fixa laddplats	5
Gemensam telefonrådgivning och webbplats.....	5
Energikontoret Storsthlm	5
Slutsatser.....	6

Bakgrund

Den kommunala energi- och klimatrådgivningen (EKR) erbjuder kostnadsfria, opartiska råd om energianvändning och klimatpåverkan riktat till allmänheten. EKR-verksamheten har bedrivits i Österåkers kommun i många år med stöd från Energimyndigheten. Från och med 2017 sker det i linje med Energimyndighetens krav genom en halvtidstjänst, som Österåker och Vaxholm enligt samarbetsavtal delar, med organisatorisk placering i Österåker.

Prioriterade målgrupper enligt föreskrifter och utlysning är hushåll som äger sin bostad samt små och medelstora företag. Även rådgivning inom transporter ingår. EKRs övergripande syfte är att bidra till att uppfylla de mål för energieffektivisering och minskad klimatpåverkan som har beslutats nationellt, regionalt och lokalt.

Lokala mål och resultat 2019

Största delen av budget och aktiviteter 2019 avsåg i deltagande i det obligatoriska insatsprojektet Solel, och i viss utsträckning insatsprojektet Hållbara transporter (laddplatser). Utfallet på både kommunal och regional nivå har varit framgångsrikt och uppsatta mål har överträffats med råge. Bland målgrupperna dominerar småhusägare och i ökande grad bostadsrättsföreningar, men enstaka företag förekommer. Bra timing, en gemensam nationell satsning och ett tydligt koncept har varit framgångsfaktorer. Det har även märkbart bidragit till ökad kännedom om EKR och fler inkommande kontakter.

Mål och utfall:

Målgrupp	Genomförande	Mål	Resultat
Småhusägare, bostadsrättsföreningar, företag	Delta i insatsprojekt Solel 2018-2019 enligt EMs projektplan (tillsammans med Vaxholm)	Uppfylla projektplanens aktivitets- och poängmål	Totalt ca 75 rådgivningssamtal om solel, ca 20 om laddplatser, främst Brfer, tre artiklar om solel. Målet överträffat.
Bostadsrätts- och samfällighetsföreningar, inkl ev EPBD2-objekt ¹	Erbjuda platsbesök med uppföljning i samband med årsmöten eller styrelsemöten	Besök hos fem föreningar. Fokus solenergi och laddstolpar	Info-kväll om Fixa laddplats för Brfer, 18 deltagare. 1 besök om solel i samfällighet. Målet delvis uppnått.
Små och medelstora företag, inkl EPBD2-objekt	Erbjuda besök och rådgivning med förslag på åtgärder samt uppföljning	Besök hos fem företag	Ingen aktiv marknadsföring gjord, inga besök genomförda. Nedpriorerades pga resursbrist. Målet ej uppfyllt..
Alla målgrupper för EKR	Informationsprojekt för att göra EKR känt och förändra beteende och livsstil	Delta vid minst två evenemang under året som Earth Hour, Trafikantveckan, Bo- eller Näringslivsmässa	Deltog vid Klimatdag, Trafikantveckan och Bomässan. Earth Hour uppmärksammades med webbartikel. Målet överträffat.
Småhusägare som beviljats lagfart	Utskick från Byggfakta med information om EKR	Ca 500 utskick	Nästan 700 brevutskick. Målet överträffat.
Vuxna som inte kan cykla	Cykelkurs i samarbete med Väg & trafikenheten, integrationsstrateg, Cykelfrämjandet och volontärer	10 kursdeltagare lär sig cykla	Ca 10 deltagare, kvinnor varav 8 lärde sig cykla. Målet uppfyllt.
Alla målgrupper för EKR	Mediala inslag	2-3 inlägg sociala medier. Annonser seminarium	2 artiklar i lokalpress, 2 annonser, 6 inlägg på kommunens webbplats/fb. Målet överträffat.

Kommunens solkarta har uppdaterats 2019 och omfattar nu även större öar. Den ger fastighetsägare en uppfattning om potentialen att producera el och varmvatten med solenergi på det egna hustaket.

¹ EU-direktiv Energy Performance in Buildings Directive som Sverige förbundit sig att följa. Det berör innehavare av större värmesystem (nominell effekt >20 kW) och luftkonditioneringssystem (nominell effekt >12 kW). Sverige har valt rådgivning till dessa aktörer som verktyg och genomförandet åvilar Energi- & klimatrådgivningen som en obligatorisk uppgift. Österåker har ytterst få aktuella objekt.

Känd och erkänd

Ett viktigt kommunikationsmål är att EKR ska vara ”känd och erkänd”. Eftersom det är svårt att mäta kvantitativa effekter av rådgivning och information är kännedom om EKR viktigt att kunna visa på. Energimyndigheten formulerade därför poängmål i insatsprojekten där artiklar med omnämnande av EKR:s medverkan gav hög poäng. Det mediala intresset lokalt har varit större än förväntat, både externt och internt. Solel- och Fixa laddplatsprojekten har bidragit till att göra EKR-tjänsten mer känd och alltmer förankrad i förvaltningen. Antalet förfrågningar från allmänheten ökar, främst om laddplatser och solceller, men även frågor om uppvärmning/värmesystem och el.

Spridning och kommunikation

På den gemensamma EKR-webben www.energiradgivningen.se och facebook annonseras både gemensamma och lokala event. Sol- och laddseminarier har annonserats gemensamt i regionens Mitt-i-tidningar.

Lokal media: artikel om Klimatvågen i ÅkersbergaKanalen², artikel om EKR, laddplatser och sol i Bomässans tidning samt annons om Fixa laddplats-seminarium ÅkersbergaKanalen.

Samarbetet med kommunens kommunikations-, väg- och trafik-, miljö- och hälso-skydds-, bygglövs- samt näringslivsenheter fungerar väl.

Verksamhetsredogörelsen för 2019 redovisas till kommunstyrelsen för förankring.

Kompetensutveckling

Genom RUL³ erbjuds nätverksmöten och kompetensutveckling där EKR deltagit löpande, samt deltagit i två-dagars kurs i Byggnadsfysik.

Budget och ekonomiskt utfall

Energimyndigheten fastställer hur stort stöd varje kommun i landet kan söka för EKR. Stödet söks och redovisas gemensamt av Österåker för båda kommunerna Vaxholm-Österåker. Pågående utlysningsperiod är 2018-2020 och cirka två tredjedelar av beviljat stöd är upparbetat per 2019-12-31, vilket följer budget väl. Totalt stöd för perioden uppgår till 1 568 000 kr, varav Österåker 1 254 000 kr.

Energimyndighetens krav på en halvtidstjänst för EKR har uppfyllts i samarbete med Vaxholm, med fördelning 80/20 i tid baserat på respektive kommuns storlek på statsstödet. Det innebär i genomsnitt två arbetsdagar per vecka för Österåker.

Obligatoriska lägesrapporter avseende genomförda aktiviteter och ekonomisk redovisning 2019 har lämnats till Energimyndigheten.

Avvikelse lokalt i måluppfyllelse och/eller genomförande

Med en halvtidstjänst har det varit svårt att samtidigt med insatsprojekten aktivt hinna med målgruppen företag. Under 2019 har mer resurser lagts på transporter (laddplatser).

² ÅkersbergaKanalen är en annonsfinansierad veckotidning som delas ut till 23 500 hushåll i Österåker och Vaxholm

³ RUL Regional UtvecklingsLedare, inrättades vid Storsthms Energikontor 2017 enligt Energimyndighetens riktlinjer. RUL är ett strategiskt stöd till EKR med ansvar för bland annat utbildningsinsatser och kommunikation med Energimyndigheten.

Platsbesök hos bostadsrättsföreningar och företag är frivilliga att avropa och rådigheten över dessa mål är därför begränsad.

Aktiviteter och utfall inom EKR-samarbetet i Stockholmsregionen

Österåker ingår i EKR-samarbetet i Stockholmsregionen med totalt 26 kommuner (inklusive Håbo, men inte Vallentuna). EKR-samarbetet samordnas vid Energikontoret Storsthlm och omfattar gemensam telefonrådgivning med lokal förankring, webbplats och gemensamma projekt riktade till olika målgrupper. Projekten är bland annat gemensamt informationsmaterial, färdiga koncept, mässor och ett samarbetsprojekt för skolelever med Tekniska muséet.

Samarbetet med Vaxholm och övriga kommuner i regionen är viktigt och finansieras av alla kommuner med drygt 20 % av erhållt stöd. EKR deltar aktivt i regionala projekt för att få ökad hävstång lokalt, vilket är värdefullt och nödvändigt.

Ur samarbetets gemensamma verksamhetsrapport EKR 2019: "Under 2019 nådde vi genom samarbetet ca 6000 personer genom våra evenemang samt rådgivning och ca 125 000 via vår hemsida energiradgivningen.se. Vi ser ett större behov och efterfrågan hos våra samarbetskommuner av kommunikation samt en kraftig ökning av besökare på vår hemsida. Även antalet rådgivningar via telefon och mail har ökat. Vi ser i alla projekt att vi når målgruppen i alla samarbetskommuner, vilket visar på styrkan och synergier i samarbetet."

Informationskvällar om solceller och Fixa laddplats

Under 2019 arrangerades 14 informationskvällar om solenergi och 13 om Fixa laddplats, varav en i Österåker. EKR-samarbetet deltog med monter på Bo-Bygg-mässan i Älvsjö.

Gemensam telefonrådgivning och webbplats

Antal samtal och mail till den gemensamma telefonrådgivningen ökade med 17% till 1149 st, varav Österåker 31 st, 1/3 fler än föregående år. 72% av de som kontaktar rådgivningen är privatpersoner, 20% är föreningar (vanligen bostadsrättsföreningar) och 8% är företag. De flesta som kontaktar rådgivningen vill ha rådgivning om uppvärmning och solceller.

Antalet sidvisningar på den gemensamma EKR-webben www.energiradgivningen.se 2019 var ca 270 000, vilket är en fortsatt stadig uppgång. För att kunna följa upp nöjdheten hos de som besöker webben infördes 2019 en fråga där läsaren kan svara med en tumme upp eller tumme ner. Av totalt 526 svarande tryckte 68% tumme upp, dvs. att de var nöjda med innehållet på sidan. EKR-samarbetet har även en facebook-sida.

Energikontoret Storsthlm

Samarbetet med Energikontoret Storsthlm (EK) fungerar väl. Bland annat har EK tagit initiativ till en studie om eleffektbrister i länets kommuner samt driver med stöd av Energimyndigheten och EU-stöd energieffektiviseringsprojekt riktat till små och medelstora företag. EKR får inte vända sig till kommunal eller annan offentlig verksamhet, och då utgör EKs aktiviteter ett värdefullt komplement.

Slutsatser

Solenergi och laddplatser är intressant för alla målgrupper och energi- och klimatfrågor får alltmer uppmärksamhet. Det är uppskattat att kommunen erbjuder opartisk energi- och klimatrådgivning till hushåll, föreningar och företag. Media har gärna tagit in artiklar om sol och laddplatser, vilket även gäller kommunens egna kommunikationskanaler.

Båda insatsprojekten med aktuella ämnen och tydlig struktur har levererat bra lokalt och regionalt. Lokala medier och tidningsannonser når fram till mottagarna. Intresset för laddplatser för elbilar är fortsatt ökande.

Inrättandet av en halvtidstjänst har varit positivt för stabiliteten i EKR-verksamheten. Gemensamma aktiviteter och resursutnyttjande både mellan Österåker-Vaxholm, nordostkommunerna och i Stockholmsregionen är mycket betydelsefullt.

2020-03-02

.....

Krister Sernbo

Strategisk planeringschef

.....

Eva Jernnäs

Projektledare energi- och
klimatrådgivningen